

ԹՎԻՆԻՆԳ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ

AM/14/ENP/ST/15

Հայաստանի ազգային վիճակագրական համակարգի ամրապնդում - II փուլ

ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅԱՆ ՁԵԿՈՒՅՑ

Ջրի հաշիվների

վերաբերյալ

Գործողություն 6.6. Ջրի հաշիվների կազմում II

Տկն Դոնատելլա Վինյանի, Իստատ
Տկն Սիմոնա Ռամբերտի, Իստատ

2017թ. մայիսի 22-25

Վերնական տարբերակ

Հայաստանի Հանրապետության
ազգային վիճակագրական
ծառայություն

Փորձագետների կոնսուլտային տվյալները

Դոնատելլա Վինյանի

ԻՍՏԱՏ

Հասցե՝ Վիալե Օչեանո Պաչիֆիկո, 171 00144 Հռոմ, Իտալիա

Հեռ. +390646734936

Էլ-փոստ. vignani@istat.it

Միմոնա Ռամբերտի

ISTAT

ԻՍՏԱՏ

Հասցե՝ Վիալե Օչեանո Պաչիֆիկո, 171 00144 Հռոմ, Իտալիա

Հեռ. +390646734322

Էլ-փոստ. ramberti@istat.it

Բովանդակություն

1. Ընդհանուր մեկնաբանություններ	4
2. Կարգավիճակը ծրագրի սկզբում	4
3. Ծրագրի արդյունքների կարգավիճակը	6
4. Ձեռքբերումների կայունությունը	8
5. Առաջարկություններ ապագայի համար (կարճաժամկետ և երկարաժամկետ).....	9
6. Լրացուցիչ աջակցության կարիքների նույնականացում	9
7. Չլուծված հարցեր	10
Հավելված 1. Տեխնիկական առաջադրանք	11
Հավելված 2. Առաքելության ծրագիրը	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Հավելված 3. Անձինք, ում փորձագետները հանդիպել են.....	11

Հապավումների ցանկ

ԵՄ	Եվրոպական միություն
ESEA	Բնապահպանական հաշվառման եվրոպական ռազմավարություն
Եվրոստատ	Եվրոպական միության վիճակագրական գրասենյակ
FAO	ՄԱԿ-ի պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպություն
ԻՍՍՏՍ	Իտալիայի վիճակագրության ազգային ինստիտուտ
ՀՀ ԱՎԾ	Հայաստանի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայություն
JQ-IW	ՏՀԶԿ(OECD)/Ներքին ջրերի միացյալ հարցաթերթ
ՋՖՀՀ/PWFA	Ջրի ֆիզիկական հոսքերի հաշիվներ
ՋՋԱ/PSUT	Ջրամատակարարման և ջրօգտագործման աղյուսակներ
ԲՏՀՀ-Ջուր	Բնապահպանական-տնտեսական հաշվառման համակարգ ջրի Համար/ SEEA W
ԲՏՀՀ/SEEA	Բնապահպանական-տնտեսական հաշվառման համակարգ
ՋՀ	Ջրի հաշիվներ
ՋՌ	Ջրային ռեսուրսներ
ՋՎ	Ջրի վիճակագրություն

1. Ընդհանուր մեկնաբանություններ

Սույն առաքելության զեկույցը պատրաստվել է “**Հայաստանի ազգային վիճակագրական համակարգի ամրապնդում - II փուլ**” թվինինգ ծրագրի շրջանակներում: Սա ծրագրի 6-րդ բաղադրիչի վերջին առաքելությունն է:

Ծրագրի նպատակն էր.

- Քննարկել բաղադրիչի կարգավիճակը ծրագրի սկզբում
- Քննարկել ծրագրի արդյունքների կարգավիճակը
- Պատրաստել առաջարկություններ կապված ձեռքբերումների կայունության հետ
- Պատրաստել առաջարկություններ ՀՀ ԱՎԾ ապագա աշխատանքի համար ծրագրի ավարտից հետո
- Նույնականացնել չլուծված հիմնահարցերը և կարիքները ապագա աջակցության համար, եթե այդպիսիք կան

ԱԵ փորձագետները ցանկանում են իրենց անկեղծ շնորհակալությունն արտահայտել իրենց հետ հանդիպած բոլոր պաշտոնատար անձանց և անհատներին՝ բարի և արհեստավարժ աջակցության և արժեքավոր տեղեկատվության համար, որն ստացել են Հայաստանում իրենց գտնվելու ընթացքում, և ինչը մեծապես հեշտացրել է նրանց աշխատանքը: Սույն հաշվետվությունում տեղ գտած տեսակետները և դիտարկումները պատկանում են փորձագետներին և կարող են չհամընկնել ԵՄ, ՀՀ ԱՎԾ, Իստատի կամ Դանիայի վիճակագրության տեսակետների հետ:

2. Կարգավիճակը ծրագրի սկզբում

Ներածություն

2003թ.-ին հաստատված և 2008թ.-ին վերանայված բնապահպանական հաշվառման եվրոպական ռազմավարությունն առաջարդել է ջրօգտագործման և ջրամատակարարման հաշիվները որպես զարգացման գերակա ոլորտ:

Տնտեսության և շրջակա միջավայրի միջև փոխհարաբերությունների մասին տեղեկատվական կարիքները հանգեցրել են բնապահպանական-տնտեսական հաշիվների նոր համակարգի մշակմանը (SEEA 2003), որը սերտորեն կապված է ազգային հաշիվների հետ (ԱՀՀ 1993 և 2008): Համակարգն իրենից ներկայացնում է վիճակագրական շրջանակ, որն ապահովում է համապարփակ, կապակցված և ճկուն մակրոտնտեսական հաշիվների խումբ՝ քաղաքականության մշակման, վերլուծությունների և հետազոտողական նպատակների համար: Այն արտադրվում և թողարկվում է ՄԱԿ-ի, Եվրոպական հանձնաժողովի, Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության, Արժույթի միջազգային հիմնադրամի և Համաշխարհային բանկի խմբի հովանու ներքո: 2008 ԱՀՀ-ն արտացոլում է իր սպառողների հետզհետե աճող կարիքները, նոր զարգացումները տնտեսական միջավայրում և առաջընթացները մեթոդաբանական հետազոտություններում:

Ջրային ռեսուրսների (ՋՌ) կայուն կառավարմանն ուղղված քաղաքականությունները դառնում են առաջնահերթ շատ երկրների, այդ թվում և Հայաստանի օրակարգերում,

սոցիալ-տնտեսական համակարգերում մարդկանց, արդյունաբերությունների, գյուղատնտեսությունների կողմից ջրային ռեսուրսների օգտագործման համար աճող մրցակցության և կլիմայական փոփոխությունների առկայության պայմաններում:

Ընթացիկ նպատակները կողմնորոշված են դեպի ջրի հասանելիության և պահանջարկի մասին տեղեկացվածություն՝ ջրի վիճակագրությունը (ՋՎ) և ջրի հաշիվները (ՋՀ) հզորացնելու միջոցով՝ որդեգրելով համընդհանուր ամբողջացված մոտեցում ոլորտների նկատմամբ:

Ջրի բնապահպանական-տնտեսական հաշվառման համակարգը (SEEA-W, UN 2012) ԱՀՀ 2008 սատելիտային հաշիվների համակարգ է, որն ապահովում է հայեցակարգային շրջանակ՝ հիդրոլոգիական և տնտեսական տեղեկատվությունը համահունչ և կապակցված ձևով կազմակերպելու համար, և ձեռք բերելու համար տեղեկատվություն, որը համադրելի կլինի երկրների և ժամանակային կտրվածքով:

2008 բնապահպանական հաշվառման եվրոպական ռազմավարության շրջանակներում Եվրոստատի կողմից մշակվել են ջրի ֆիզիկական հոսքերի հաշիվները (PWFA) 2010թ.-ից 2013թ. միջակայքում: Ջրի ֆիզիկական հոսքերի հաշիվները պատկանում են Բնապահպանական-տնտեսական հաշվառման համակարգի (SEEA) ֆիզիկական հոսքերի հաշիվների հիմնական ոլորտին (տե՛ս SEEA- Հիմնական շրջանակ, ՄԱԿ, et al. 2012), որը պարունակում է միջազգայնորեն համաձայնեցված ստանդարտ հայցակարգերը, սահմանումները, դասակարգիչները, հաշվառման կանոնները և աղյուսակները՝ բնության և տնտեսության հետ բնության հարաբերակցության վերաբերյալ միջազգայնորեն համադրելի վիճակագրություն արտադրելու համար: Ջրի ֆիզիկական հոսքերի հաշիվները (PWFA) բաղկացած են ստանդարտ աղյուսակներից (ֆիզիկական և ֆինանսական), որոնք տարանջատում են հոսքերի տարբեր տեսակներ, մասնավորապես՝ բնությունից դեպի տնտեսություն հոսքերը, տնտեսության մեջ հոսքերը, և տնտեսությունից դեպի բնություն հոսքերը: Դրանք նաև ներառում են համապատասխան նյութերի արտահոսքը ջրի մեջ:

ՋՎ և ՋՀ կազմելու հիմնական նպատակն է.

- Գնահատել ջրային ռեսուրսների վիճակը
- Բաշխել ջրային ռեսուրսները ռացիոնալ կերպով
- Վերլուծել, թե ինչպիսին է յուրաքանչյուր հատվածի մասնակցությունը ջրային ռեսուրսների նկատմամբ իրականացվող ճնշումներում (ջրի աղտոտում, ստորերկյա ջրերի գերշահագործում)
- Բարելավել ծախսարդյունավետությունը ջրօգտագործման մեջ
- Նվազեցնել կորուստները
- Հասկանալ ջրի կառավարման ներգործությունները
- Գնահատել *ջրօգտագործում/ջրի հասանելիություն* հարաբերության կայունությունը
- Նույնականացնել սոցիալական, տնտեսական կամ բնապահպանական սթրեսի ոլորտները
- Մշտադիտարկել համապատասխան քաղաքականությունները
- Խրախուսել բնապահպանական հաշվառման կիրառումը՝ որպես բնապահպանական գնահատման և քաղաքական աջակցության առանցքային տարր:

Կարգավիճակը սկզբում

Թվինինգ ծրագրի սկզբում Հայաստանի համար ջրի հաշիվներ կազմված չէին դեռ:

Նախ և առաջ Բստատի փորձագետների կողմից նկարագրվեց ՋՀ և ՋՎ վերաբերյալ ընթացիկ իրավիճակը: ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցներին ներկայացվեցին առնչվող վիճակագրական շրջանակները, միջազգային ծրագրերը, և ջրի հիմնահարցերով զբաղվող աշխատանքային խմբերը:

Ավելին, ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցները և Բստատի փորձագետները փոխանակեցին տեղեկատվություն ջրային ռեսուրսների թեմայով իրենց գործողությունների վերաբերյալ: ՀՀ ԱՎԾ-ն մանրամասնորեն նկարագրեց բնապահպանական վիճակագրական հաշվետվողականության համակարգը և ջրի համար տվյալների աղբյուրները Հայաստանի Հանրապետությունում: Ջուգահեռաբար Բստատի փորձագետները նկարագրեցին Իտալիայում իրականացվող աշխատանքը:

Տվյալների նախնական վերլուծությունը ցույց տվեց.

- Վարչական տվյալների լայն հասանելիություն և ՀՀ ԱՎԾ տվյալների բազայի հարստություն, որը համահունչ է ՋՎ և ՋՀ հիմնական պահանջներին
- Տվյալների լավ որակ

Մարդկային ռեսուրսների հետ կապված՝ ծրագրում ընդգրկված ՀՀ ԱՎԾ թիմային աշխատանքն իրականացվել է հմուտ և հանձնառու փորձագետների կողմից:

Թվինինգ ծրագրի 6-րդ բաղադրիչի նպատակն էր մշակել ջրի հաշիվներ, որոնք կօգնեին Հայաստանում կառուցել տնտեսության և բնության միջև փոխազդեցությունը նկարագրող հայեցակարգային շրջանակ ջրային ռեսուրսների համար, որը պետք է համահունչ լիներ Ազգային հաշիվների համակարգի (ԱՀՀ/ՏՆԱ), ինչը սերտորեն կապված է բնապահպանական-տնտեսական հաշիվների համակարգի հետ (SEEA 2003):

3. Ծրագրի արդյունքների կարգավիճակը

6-րդ բաղադրիչի փաստացի արդյունքը համահունչ է առաջարկություններին, ճանապարհային քարտեզին և նախանշված նպատակներին: Բաղադրիչի աշխատանքի վերջում կարգավիճակը հետևյալն է. Հայաստանն այժմ այն սակավաթիվ երկրներից է, որոնք սկսել են ջրի հաշիվների կազմումը, որը պատկանում է բնապահպանական սատելիտային հաշվառման համակարգին:

Ուսումնասիրվել և առաջադրվել են ՋՎ և ՋՀ մշակման վիճակագրական մեթոդաբանությունները՝ հիմնվելով միջազգային ստնդարտների և ձեռնարկների վրա (համաձայնեցված ՄԱԿ-ի, ՏՀԶԿ, Եվրոստատի և ՄԱԿ-ի ՊԳԿ կողմից): Մասնավորապես ներկայացվել են ձեռնարկներ (i) ՋՎ վերաբերյալ, ինչպիսին է ՏՀԶԿ ներքին ջրերի համատեղ հարցաթերթի համար մշակված տվյալների հավաքագրման ձեռնարկը և (ii) ՋՀ վերաբերյալ՝ ինչպիսիք են SEEA, SEEA-W և PWFA վիճակագրական շրջանակները: Դրանք խորապես ուսումնասիրվել են նաև հաշվի առնելով երկրին բնորոշ հատկանիշներ, և նպատակն է եղել գտնել որոշ պրակտիկ առաջարկներ այս համալիր հիմնահարցի ուղղությամբ իրատեսական և համատեղ մոտեցում ձևավորելու համար:

Հաշվի առնելով հայկական տվյալների բազայի հարստությունը և ՋՀ շրջանակի բարդությունը, որը դեռևս մշակվում է ամբողջ աշխարհում, Բստատի փորձագետները, գնահատելով արվածը, որպես սույն բաղադրիչի վերջնական արդյունք են դիտարկում ՋՎ

կազմումը (JQ-IW) և ՋՀ աղյուսակների հիմնական խումբը (ներառյալ ստացված ցուցանիշներով), որոնք վերաբերում են ամենավերջին տարիներին Հայաստանում հասանելի տվյալներին.

- Ներքին Ջրերի Համատեղ հարցաթերթ (JQ-IW ֆիզիկական միավորներ, 8 աղյուսակ)
- Աղյուսակներ ֆիզիկական ջրօգտագործման և ջրամատակարարման և ջրում արտահոսքերի վերաբերյալ (PWFA, 4 աղյուսակ)
- Ջրամատակարարման և ջրօգտագործման հիբրիդային աղյուսակներ (ֆիզիկական և ֆինանսական միավորներ, 2 աղյուսակ)
- Տնտեսության մեջ ջրի հոսքերի հաշիվների մատրիցա (ֆիզիկական միավորներ, 1 աղյուսակ)
- ՋՀ-ից ստացված ցուցանիշներ. Ձևավորում, հաշվարկի մեթոդներ, արդիություն, նշանակությունը և օգտագործումը քաղաքական որոշումների կայացման համար (PWFA ցուցանիշներ, 1 աղյուսակ)

Սույն աղյուսակների կազմումը պահանջում է տքնաջան աշխատանք և նվիրում: Ժամանակի նշանակալի մաս նվիրված է եղել ձեռքբերված արդյունքի ստուգման և վավերացման մեթոդներին:

Միջազգային գրականության և բառարանի հիման վրա վերլուծվել են որոշ կարևոր կետեր և ծավալվել են հետաքրքիր և խորը քննարկումներ որոշ կետերի շուրջ, որոնք անհրաժեշտ են երկրին բնորոշ կողմերն առավել լավ պատկերացնելու համար:

Մշակելով ծրագրի գործողությունները, տարբեր առիթներով ներգրավվել են համապատասխան շահառուներ՝ քննարկելու և ամրապնդելու ծագած որոշ կոնկրետ հիմնահարցեր: Դա կարևոր արժեք է ներկայացրել, քանի որ այն թույլ է տվել անմիջապես անդրադառնալ տվյալների ընթացակարգերի հետ անմիջականորեն կապված որոշ հիմնահարցերի:

6.1 և 6.6 գործողությունների ընթացքում ՀՀ ԱՎԾ կողմից Երևանի գրասենյակում հանդիպումներ են իրականացվել բոլոր շահառուների հետ, մասնավորապես՝ բնապահպանական հիմնահարցերով զբաղվող նախարարությունների աշխատակիցների հետ:

Մասնավորապես, առաջին հանդիպմանը ՀՀ ԱՎԾ փորձագետները ներկայացրեցին բնապահպանության ոլորտում իրենց գործողությունները, իսկ Իստատի փորձագետները՝ ջրի հաշիվները, նպատակ ունենալով բացատրել, թե ինչ են իրենցից ներկայացնում ջրի հաշիվները և ինչու երկիրը պետք է ջրի հաշիվներ կազմի: Խոսնակները ներկաների ուշադրությունը հրավիրեցին երկրում ՋՀ կազմելու կարևորությանը՝ ջրային ռեսուրսների գնահատման, քաղաքականությունների արդյունավետության բարձրացման և բնապահպանական հաշվառումից օգտվելը որպես բնապահպանական գնահատման և քաղաքականության աջակցության համար առանցքային տարր առաջադրելու տեսանկյունից: Շահառուների հետ երկրորդ հանդիպումը (6.6 գործողության ընթացքում) նպատակ ուներ ներկայացնել մշակված աշխատանքը և ծրագրի արդյունքները:

Կազմված ՋՀ ներկայացվեցին և մանրամասնորեն նկարագրվեցին, և ընդգծվեց, թե որ տեսակի տեղեկատվությունն է կարևոր քաղաքականության և որոշումների կայացման համար:

Վերջապես, Իստատի և ՀՀ ԱՎԾ գործընկերների հետ քննարկվել են արդյունքների տարածման տարբերակներ, մասնավորապես՝ քննարկվել է բովանդակությունը, ձևաչափը, որոնք կամրապնդեն նպատակների իրականացմանն ուղղված աշխատանքը և ինչպես տեղեկատվությունը դարձնել հանրությանը հասանելի, միևնույն ժամանակ տրամադրելով նրանց տվյալներ և մեթատվյալներ:

ՀՀ ԱՎԾ գործողություններում ընդգրկված մարդկային ռեսուրսները ձեռք են բերել նշանակալի կարողություններ և ոլորտային փորձագիտություն, որն իրենից ներկայացնում է գիտական իմացության ամուր հիմք, ինչն էլ իր հերթին անհրաժեշտ նախապայման է Հայաստանի համար ՀՎ և ՋՀ արտադրման ապագա կայունության ապահովման համար:

Թվինինգ ծրագրի ընթացքում հայ-իտալական թիմը աշխատել է արդյունավետ համագործակցությամբ՝ հասնելով համապատասխան արդյունքների, փոխանակելով տեղեկատվություն և ոլորտային փորձ փոխադարձ հարգանքի և ընկերության մթնոլորտում:

Գործողությունների ընթացքում դեմ առ դեմ տրամադրված փորձագիտական աջակցությունն ապահովեց հիմք հետագա վերապատրաստման և աջակցության գործողությունների համար: Էլ-փոստով, Skype-ով կամ Viber-ով Իստատի և ՀՀ ԱՎԾ աշատակիցները կապ են հաստատել և շարունակաբար փոխանակել են տեսակետներ և կարծիքներ, վերլուծել աշխատանքի կարճաժամկետ արդյունքները, ժամանակ տրամադրել ծագած տարբեր խնդիրների լուծմանը: Առցանց հանդիպումները շատ արդյունավետ ուղի էին՝ թիմային աշխատանքը նույն էջին բերելու, ֆիզիկական տարածության, լեզուների և ժամանակային գոտիների տարբերության խնդիրը լուծելու համար:

4. Ձեռքբերումների կայունությունը

Ապահովելու համար հետագա կայունություն պաշտոնական վիճակագրության արտադրման մեջ՝ առաջարկվում է ամբողջացված մոտեցում հետևյալ հիմնական գործողություններով.

- Կազմակերպել հանդիպումներ տվյալներ արտադրողների հետ
- ՋՎ և ՋՀ տեղեկատվական կարիքները բավարարելու համար հզորացնել գործողությունների համակարգումը
- Բարելավել տվյալների աղբյուրների հաշվետվողական ձևերը
- Ստուգել կապերը վարչական տվյալների բազաների միջև
- Հետևել ՋՎ և ՋՀ մեթոդաբանական փոփոխությունների և արդիականացման աշխատանքներին՝ մշակված միջազգային վիճակագրական կոնտեքստում

Սույն բաղադրիչի վերջում, արձանագրվում է, որ ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցները առաջին անգամ Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացրել են ՋՀ: ՋՀ կայուն զարգացման

սկզբունքը պետք է ճանաչվի որպես ուղենիշ սկզբունք ընթացիկ վիճակագրական պաշտոնական արտադրման մեջ, որպեսզի ՀՀ ԱՎԾ-ն շարունակի իրականացնել սկսածը:

Բոլոր շահագրգռիչ ակտորների և խմբերի կողմից անհրաժեշտ է համագործակցություն և հանձնառություն:

Այս նախաձեռնության հաջողությունը պետք է վերագրել ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցների տքնաջան աշխատանքին և նվիրմանը: Հաստատված սերտ համագործակցությունը և կապը Իստատի փորձագետների հետ վեց գործողությունների ընթացքում ՀՀ ԱՎԾ խմբին հնարավորություն է ընձեռել ստանալ մեծ տեխնիկական փորձագիտություն և հասկանալ, թե ինչպես լավագույնս օգտվել այդ փորձագիտությունից իրենց սպասվող աշխատանքում: Սույն փորձագիտությունը մեր կարծիքով իրենից ներկայացնում է շատ բարձր կարևոր մասնագիտական ժառանգություն, որը չպետք է անտեսել:

5. Առաջարկություններ ապագայի համար (կարճաժամկետ և երկարաժամկետ)

Մտքում պահելով այն, որ ՋՀ-ն շարունակական գործընթաց է, արված աշխատանքը ներայացնում է լավ հիմք հետագա աշխատանքի և բարելավումների համար: Հաշվի առնելով ՀՀ ԱՎԾ թիմի կայուն ջանքերը, առաջարկվում է կոնսոլիդացնել ՋՎ և ՋՀ ձեռքբերված նպատակները, ապահովել աղյուսակների կանոնավոր թարմացում: Այս աշխատանքը կտա համասեռ տվյալների և ցուցանիշների դինամիկ շարքեր, նկարագրելու և վերլուծելու ՋՌ հետ կապված երևույթները ժամանակային և տարածական առումով:

Սույն նպատակին հասնելու համար էական է հետևել ն՝ ՋՎ և՝ ՋՀ վերաբերյալ մեթոդաբանական թարմացումների և ինովացիաներին միջազգային վիճակագրական համատեքստում:

Առաջարկվում է տրամադրել առանձին էջ ՀՀ ԱՎԾ կայքում ՋՀ տարածման համար, որպեսզի տեղեկատվությունը հասանելի և մատչելի լինի բոլոր սպառողներին (քաղաքականության մշակում, հետազոտողներ, ուսանողներ, փորձագետներ, ֆիրմաներ, տնօրեններ): Այս նպատակն իրագործելու համար արդյունավետ գործիք կլինի աղյուսակների իմաստը բացատրող մեթատվյալների և ուղեցույցների արտադրումը:

Նաև առաջարկվում է իրականացնել կոնկրետ վերապատրաստում սույն հարցերի վերաբերյալ, աջակցելու համար շատ սպառողներին խորհրդատվություն տրամադրման և աղյուսակների բովանդակության մեջ նրանց ընդգրկման հարցերում (տեխնիկական պայմաններ, գնահատման մեթոդներ):

Հաշվի առնելով փոխանակված դրական փորձը ցանկալի է ապագայում նպատակ հետապնդել շարունակելու համագործակցությունը ՀՀ ԱՎԾ և Իստատի-ի փորձագետների միջև մեթոդաբանական համադրումների, արդյունքների վերլուծության և աշխատանքային փաստաթղթերի և հրապարակումների արտադրման շուրջ:

6. Լրացուցիչ աջակցության կարիքների նույնականացում

- Ծրագրի ավարտին որևէ կարիք չի նույնականացվել

7. Չլուծված հարցեր

- Սույն բաղադրիչի շրջանակներում չլուծված հարցեր չկան

Հավելված 1. Տեխնիկական առաջադրանք

Տեխնիկական առաջադրանք ԵՄ Թվինինգ ծրագիր AM/14/ENP/ST/15 2017թ. մայիսի 22-25

Բաղադրիչ 6. Ջրի հաշիվներ

Գործողություն 6.6. Ձեռքբերումների կատարման դիտարկում և առաջարկություններ ապագայի համար

0. Բաղադրիչի պարտադիր արդյունքները և չափանիշները

Պարտադիր արդյունքները.

- Կազմված ջրի հաշիվներ (2017թ. հուլիս)

Չափանիշներ.

- Ջրի հաշիվների համար տվյալների աղբյուրների (հասանելիության, տեղեկատվական հոսքի) գույքագրման սահմանում (2016թ. ապրիլ)
- Ջրի հաշիվների մշակված մեթոդաբանություն (2017թ. հունվար)
- Իրականացված հանդիպում շահագրգիռ կողմերի հետ (2017թ. հուլիս)
- Կազմված ջրի հաշիվներ (2017թ. հուլիս)
- ՀՀ ԱՎԾ վերապատրաստված անձնակազմ ջրի հաշիվները կազմելու գծով (2017թ. հուլիս)

1. Գործողության նպատակը

- Քննարկել բաղադրիչի կարգավիճակը ծրագրի սկզբից ի վեր
- Քննարկել ծրագրի արդյունքների կարգավիճակը
- Պատրաստել առաջարկություններ ձեռքբերումների կայունության վերաբերյալ
- Պատրաստել առաջարկություններ ՀՀ ԱՎԾ-ի հետագա աշխատանքների համար ծրագրի ավարտից հետո
- Բացահայտել առկա խնդիրներն ու կարիքները հետագա աջակցության համար, եթե այդպիսիք կան:

2. Գործողության սպասվող արդյունքը

Հետևել ջրի հաշիվների բաղադրիչին (բաղադրիչի յուրաքանչյուր թեմային)

- Կարգավիճակը ծրագրի սկզբում
- Ծրագրի արդյունքների կարգավիճակը
- Ձեռքբերումների կայունություն

- Առաջարկություններ ապագայի համար (կարճաժամկետ և երկարաժամկետ)
- Առկա հարցերի պարզաբանում

3. Մասնակիցները

ՀՀ ԱՎԾ

Բաղադրիչի ղեկավարներ

- Պրն. Յուրիկ Պողոսյան
- Տկն. Նելլի Բաղդասարյան

Այլ աշխատակիցներ բաժնից

- ՏկնՆահիրա Մանդալյան
- Տկն Անի Համբարձումյան
- Տկն Աստղիկ Պողպունդովա

Այլ աշխատակիցներ ՀՀԱՎԾ-ից

- Մակրոտնտեսական ցուցանիշների և ազգային հաշիվների բաժնից
- Գյուղատնտեսության վիճակագրության բաժնից
- Արդյունաբերության և էներգետիկայի վիճակագրության բաժնից
- Ֆինանսների վիճակագրության բաժնից
- Առևտրի և այլ ծառայությունների վիճակագրության բաժնից
- Շինարարության վիճակագրության բաժնից նույնպես կիրավիրվեն

ԱԵ փորձագետներ

Տկն Սիմոնա Ռամբերտի, փորձագետ, Իստատ
Տկն Դոնատելլա Վինյանի, փորձագետ, Իստատ

Գործողությանը մասնակցող այլ շահագրգիռ կողմեր.

Աշխատակիցներ

- ՀՀ բնապահպանության նախարարություն
- ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
- ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
- ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
- ՀՀ առողջապահության նախարարություն
- ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարություն

ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն

- Կոմերցիոն կազմակերպություններ
- Միջազգային կազմակերպություն (ՄԱԶԾ, ԱՄՆՄԶԳ, ՀԲ և այլն)
նույնպես կիրավիրվեն:

Հավելված 2. Առաքելության ծրագիր

Ժամանակ	Վայր	Միջոցառում	Նպատակ/մանրամասներ
Երկուշաբթի, առավոտ (22/5)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ԹՄԽ-ի հետ	Առաքելության աշխատանքային ծրագրի և ժամանակացույցի քննարկում
	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետների հետ	ՇԵ կողմից նախորդ առաքելությունից հետո կատարված աշխատանքների ներկայացում, հանձնարարությունների կատարման գնահատում:
Երկուշաբթի, կեսօրից հետո (22/5)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետների հետ	Հետևել առկա խնդիրներին՝ Նույնականացնել կարիքները լրացուցիչ աջակցության համար:
Երեքշաբթի, առավոտ (23/5)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետների հետ	Ծրագրի արդյունքում ձեռքբերումների բովանդակային կայունության և շարունակականության ապահովման հարցերը:
Երեքշաբթի, կեսօրից հետո (23/5)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում շահառուների հետ	Շահառուների հետ հանդիպում: Ծրագրի նախնական արդյունքների ներկայացում: Հավանական առաջարկությունների և դիտողությունների քննարկում:
Չորեքշաբթի, առավոտ (24/5)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետների հետ	Ծրագրի ավարտին հաջորդող գործողությունների բովանդակային քննարկում: Առաջիկա կարճաժամկետ և երկարաժամկետ ծրագրերի ուրվագծի կազմում:
Չորեքշաբթի, կեսօրից հետո (24/5)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավարի հետ Չպլանավորված հանդիպումներ	Վերջնական եզրակացությունների, առաջարկությունների և առաքելության հաշվետվության նախապատրաստում:
Հինգշաբթի, առավոտ (25/5)	ՀՀ ԱՎԾ	Ամփոփիչ հանդիպում ՇԵ ծրագրի ղեկավարի հետ	ԱԵ փորձագետների եզրակացությունների ներկայացում, գործողությունների համաձայնեցում: Վերջնական ամփոփիչ հանդիպում և արդյունքների ներկայացում ՇԵ ծրագրի ղեկավարին:

Հավելված 3. Անձինք, ում փորձագետները հանդիպել են

ՀՀ ԱՎԾ.

- Ստեփան Մնացականյան, ՀՀ ԱՎԾ նախագահ
- Անահիտ Սաֆյան, ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի անդամ
- Յուրիկ Պողոսյան, ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի անդամ
- Նելլի Բաղդասարյան, Սոցիալական ոլորտի և բնապահպանության բաժնի պետ
- Նաիրա Մանդալյան, առաջատար մասնագետ, Սոցիալական ոլորտի և բնապահպանության բաժնի պետ
- Համբարձումյան, կրսեր մասնագետ, Սոցիալական ոլորտի և բնապահպանության բաժնի պետ
- Աստղիկ Պողոսյան, վիճակագիր, Սոցիալական ոլորտի և բնապահպանության բաժնի պետ
- Նադեժդա Աստվածատուրովա, գլխավոր մասնագետ, մկրտոնտեսական ցուցանիշների և ազգային հաշիվների բաժին
- Գեորգի Թորոսյան, Տրանսպորտի և կապի վիճակագրության բաժին
- Աշոտ Անանյան, Արդյունաբերության և էներգետիկայի վիճակագրության բաժին
- Արսեն Ավագյան, Գյուղատնտեսության վիճակագրության բաժին
- Ինգա Բարոյան, Առևտրի և այլ ծառայությունների վիճակագրության բաժին
- Նաիրա Բարոյան, Մակրոտնտեսական և ազգային հաշիվների բաժին
- Սուսաննա Խաչատրյան, Մակրոտնտեսական և ազգային հաշիվների բաժին
- Սիլվա Գարանյան, Մակրոտնտեսական և ազգային հաշիվների բաժին
- Արուս Գալստյան, Տնային տնտեսությունների հետազոտությունների բաժին
- Պրն Բաբկեն Զուլհալյան, Շինարարության վիճակագրության բաժին
- Անուշ Խամոյան, Միջազգային վիճակագրական համագործակցության բաժին

Արտաքին շահառուներ.

- Արել Աբրահամյան, ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
- Գոհար Հարությունյան, ՀՀ բնապահպանության նախարարություն

ԹՄԽ թիվ.

- Պիտեր Բոնստեդ Անան Հանսեն, Թվինինգ մշտական խորհրդատու
- Շառլոտ Յուլ Հանսեն, Թվինինգ ծրագրի ղեկավար, Դանիայի վիճակագրություն
- Մայքլ Սկովբո, Դանիայի վիճակագրության միջազգային խորհրդատվության բաժնի պետ
- Լիանա Աթոյան, ԹՄԽ օգնական
- Անուշ Պողոսյան, ծրագրի թարգմանիչ